

zejména v Rusku a v Londýně a nyní jest neznámého pobytu, a jestliže sama, jak prokázáno, při svém odchodu odsud k bytné své prohlásila, že ona a její manžel jsou dva rozličné světy, že mají různé povahy a že se k sobě nehodí, což i žalobce za důvod rozkladu jejich manželství uvádí, tu jest jasno, že se manželství rozpadlo a nelze je žádnou mocí více sklížit. Že se rozešli tiše a bez povyku, dokazuje jen jejich ušlechtilejší povaha, nevyvrací však zjevnou psychickou nemožnost spolužití.

Ale není účelem manželství, aby manželé byli jimi jen nominálně, aby svazek jejich byl pouze právní, hmotně však aby žádného společenství života neměli, nýbrž každý žil pro sebe, o druhého se nijak nestaraje a ani možnosti k tomu pro odlehlou různost, ba neznámost pobytu jeho nemaje. To není žádné manželství a proto nutno i právní svazek zrušiti a ze jha jeho strany osvoboditi.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 16. srpna 1927 Rv II 67/27-1. A. H—k.

K výkladu na § 1245 obč. zák. — Zřízení a zajištění věna děje se cestou spornou.

Nejvyšší soud usnesl se v nesporné věci manželů J. a M. V. o zajištění věna ve smyslu § 1245 obč. zák. k dovolacímu rekursu jmenovaných manželů do usnesení krajského soudu v H. K. jako soudu rekursního, jímž bylo k jejich rekursu usnesení okresního soudu v J. pro zmatečnost zrušeno a stěžovatelé odkázáni na pořad práva — takto:

Dovolacímu rekursu se nevyhovuje.

O d ů v o d n ě n í: Podle § 1 cís. pař. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z. projednává soud v nesporných soudních věcech jen potud z úřední povinnosti nebo na žádost stran, pokud to nařizují zákony. Vyřízení nároku na zajištění věna není však ani § 1245 obč. zák., ani jiným zákonem odkázáno na pořad práva nesporného, pročez napadené usnesení hoví zákonu a věci. Rekurenti neprávem poukazují k tomu, že zřízení věna děje se cestou nespornou a že proto ani žádost na zajištění věna nelze odkázati na cestu spornou; přezírají, že § 1221 obč. zák. předpisuje, že dovolávají-li se rodiče nebo dědové a báby své nemohoucnosti, zříditi slušné věno, má soud na žádost snoubenců vyšetřiti okolnosti a určití pak přiměřené věno, nebo rodiče, pokud se týče děda a báby od toho osvoboditi, čímž zřejmě jest poukázáno na cestu nespornou, kdežto pokud jde o za-

jištění věna ve smyslu § 1245 obč. zák., ani tento, ani jiný zákon projednání této věci v nesporné cestě nenařizuje.

Rozhod. nejvyš. soudu v Brně ze dne 29. září 1927 č. j. R I 738/27.

Dr. Adolf Konečný.

H O V O R N A.

Knihovni poznámka odporu manželky proti správě nemovitosti podle § 1238 všeob. zák. obč.

Manžel jest oprávněn a povinen zastupovati manželku ve všech případech obchodu právního, pokud není třeba zmocnění speciálního, ač i posléz řečený moment jest sporný. Tuto všeobecnou zákonnou zástupčí moc manželovu, normovanou v § 91 všeob. obč. zák., doplňuje § 1238 všeob. zák. důmkou zákonnou, podle níž manžel se považuje za správce volného — parafernalního — jmění manželčina, pokud tato neodporuje. Odporem manželčím zaniká jinak zákonem nabyté zástupčí právo manželovo. (Právo to může zaniknouti ovšem i z jiného titulu, na př. ztrátou svéprávnosti, vyhlášením konkursu.)

Pro tuto úvahu přichází v úvahu pouze odpor manželčin a to při správě nemovitosti. Odpor ten státi se může nejen výslovně, nýbrž i mlčky; v každém případě však tak, aby došel vědomosti manžela, jelikož do té doby ex lege udělená zástupčí moc jeho trvá a zaniká teprve nabytou vědomostí o odporu. Odpor státi se může též ve formě výpovědi soudní i mimosoudní.

Jest otázkou v praxi neustálenou a spornou, zda lze výpověď ze správy manželovy, anebo odpor proti ní knihovně poznamenati, ovšem v předpokladu, že listina, anebo výpověď vyhovuje náležitostem § 52 knih. zák.

Knihovni zákon v § 20 lit. a) připouští poznámku k vyznačení osobních poměrů, zvláště pokud jde o obmezení správy. Případy v citovaném místě zákona uvedené jsou vypočteny pouze demonstrativně. Všeobecně možno říci, že zákon dovozuje uvést poznámku v patrnost pouze takové osobní poměry, jichž předmětem jest obmezení disposiční moci vlastnickovy, neb hypotekárního věřitele. Disposiční moc v širším slova smyslu nevztahuje se však pouze na substanci věci, nýbrž i na správu její, která jest zákonem přenesena na manžela.

Jestliže manželka vznese odpor proti správě jejího volného jmění manželem, nastává pro něho obmezení disposiční co do správy, čili v podstatě tentýž účinek, jaký má v zápětí v § 20 lit. a) knih. zák. citovaná kuratela, nebo prohlášení konkursu.